

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Marek Hattas, primátor mesta Nitry
Číslo materiálu:	1101/2022
Názov materiálu:	Správa z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za rok 2021
Spracovateľ:	PaedDr. Mária Orságová, vedúca OŠMaŠ Július Hladký, referent OŠMaŠ
Napísal:	Július Hladký, referent OŠMaŠ
Prizvať:	-
Dátum rokovania MZ:	10.03.2022
Dátum vyhotovenia:	23.02.2022

Návrh na uznesenie:	Mestská zastupiteľstvo v Nitre p r e r o k o v a l o Správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za rok 2021 b e r i e n a v e d o m i e Správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za rok 2021.
Podpis predkladateľa:	Marek Hattas, v. r.

Mesto Nitra – odbor školstva, mládeže a športu

Správa z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál

v školských jedálňach za rok 2021

V súlade so Smernicou Mesta Nitry č. 1/2010 o kontrole kvality podávaných jedál v školských jedálňach v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 Mestský úrad v Nitre predkladá jedenkrát ročne správu z vykonaných kontrol zameraných na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti školského stravovania a dodržiavania kvality podávaných jedál v zariadeniach školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry Mestskému zastupiteľstvu v Nitre.

V zmysle citovanej smernice vykonal Július Hladký – referent OŠMaŠ pre kontrolu kvality podávaných jedál v roku 2021 celkom 12 kontrol v zariadeniach školského stravovania. Počet vykonaných kontrol bol s počtom vykonaných kontrol v predchádzajúcich rokoch nižší z dôvodu epidemiologickej situácie súvisiacej s vírusom Covid.

Kontrolnú činnosť upravuje zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 8 písm. b) – obec kontroluje kvalitu podávaných jedál v školských jedálňach, vyhláška MŠ SR č. 330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania a Smernica Mesta Nitry č. 1/2010 v znení jej dodatkov o kontrole kvality podávaných jedál v školských jedálňach. Kontrolná činnosť sa vykonáva v súlade s legislatívou v oblasti školského stravovania (napr. zákon č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 527/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, vyhláška č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania, zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Potravinový kódex a ďalšie).

Predmetom vykonaných kontrol bolo:

1. dodržiavanie materiálno spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie (ďalej len MSN a receptúr), dodržiavanie finančného limitu na nákup potravín,

2. dodržiavanie odporúčaných výživových dávok (ďalej len OVD),
3. zostavovanie jedálnych lístkov,
4. kontrola kvality stravy,
5. kontrola hmotnosti porcií hotových jedál,
6. HACCP – (Hazard Analysis Critical Control Point) – zásady správnej výrobnéj praxe,
7. tovary po garančnej lehote,
8. osobná a prevádzková hygiena,
9. odoberanie vzoriek jedál,
10. zdravotná a odborná spôsobilosť zamestnancov,
11. rôzne.

V súlade so Zákonom NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov boli o výsledku vykonaných kontrol, pri ktorých sa zistili nedostatky vypracované protokoly. Ak sa kontrolou nezistilo porušenie všeobecne záväzných predpisov alebo interných predpisov, boli vypracované záznamy o kontrole.

Prehľad a údaje o vykonaných kontrolách v roku 2021.

Názov ZŠS:	Dátum zahájenia kontroly:	Dátum ukončenia kontroly:	Záznam/Protokol (v zmysle Zákona č. 10/1996)	Kontrolné zistenia počet:	Uložené opatrenia počet:
MŠ Golianova	09.9.2021	13.9.2021	záznam	-	-
MŠ Novomeského	17.9.2021	4.10.2021	protokol	2	2
MŠ Piaristická	22.9.2021	27.9.2021	záznam	-	-
MŠ Štiavnická	29.9.2021	30.9.2021	záznam	-	-
MŠ Párovská	4.10.2021	11.11.21	protokol	1	1
MŠ Ľ. Okánika	6.10.2021	8.10.2021	záznam	-	-
ZŠ Beethovenova	8.10.2021	20.10.21	záznam	-	-
MŠ Štefánikova	11.10.21	27.10.21	záznam	-	-
MŠ Rázusova	5.11.2021	15.12.21	protokol	1	1
ZŠ Cabajská	10.11.21	15.12.21	protokol	1	1
ZŠ Škultétyho	18.11.21	15.12.21	protokol	1	1
MŠ Bazovského	26.11.21	1.12.2021	záznam	-	-

Prehľad počtu kontrolovaných činností pri jednotlivých kontrolách v roku 2021.

Mesiac:	Osobná prevádz. hygiena	Kvalita stravy	ZaOS	Vzorky jedál	HACCP	Normovanie	Tovary po GL	OVD	JL	Váhaj jedla v gr.	Spolu:
IX.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
X.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
XI:	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Spolu:	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	120

Legenda: HACCP – správna výrobná prax, tovary po GL – záručné doby potravín, OVD – odporúčané výživové dávky jedla, JL – jedálne lístky, ZaOS – zdravotná a odborná spôsobilosť.

1.Dodržiavanie materiálo spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie materiálo-spotrebných noriem pri príprave jedál v školských jedálňach, dodržiavanie potravinového sortimentu a množstva normovaných druhov potravín podľa vekových kategórií, najmä mäsa, výťažnosť pokrmov a jedál po tepelnom spracovaní.

Podľa § 140 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní v znení neskorších predpisov, (ďalej len školský zákon), školská jedáleň pripravuje a poskytuje jedlá podľa MSN a receptúr platných pre školské stravovanie, v kontrolovanom období podľa MSN a receptúr vydaných MŠVVaŠ v roku 2021 s účinnosťou od 1.9.2021 – revízia 2021. V zmysle aplikácie princípov k MSN a receptúram pre školské stravovanie zodpovedá stanovenie finančného pásma na nákup potravín priemerným cenovým reláciám základných potravinových komodít v danom regióne a jeho čerpanie je v priebehu školského roka vyrovnané tak, aby finančný limit na konci mesiaca nebol nižší, ale ani neprevýšil 20 % jednodňového finančného limitu na nákup potravín.

Kontrolami neboli zistené nedostatky.

1.Dodržiavanie odporúčaných výživových dávok

V súlade s § 10, ods. 1 vyhl. MZ SR č. 533/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania vychádza výživová hodnota podávaných pokrmov z obsahu výživových faktorov podľa odporúčaných výživových dávok podľa vekových skupín.

Prevádzkovatelia zariadení spoločného stravovania sú povinní zabezpečovať výživovú hodnotu hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných výživových dávok (Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji

verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 26, ods. 4, písm. i). ZŠS sú povinné na jedálnych lístkoch vyznačovať alergény v jedlách.

Kontrolami neboli zistené nedostatky.

3.Zostavovanie jedálnych lístkov

V súlade s Prílohou č. 1 k vyhláške č. 330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania je časová štruktúra jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní v jednozmennej prevádzke nasledovná:

Jedálny lístok obsahuje:

- a) dve hlavné mäsové jedlá
- b) jedno hlavné jedlo so zníženou dávkou mäsa s nadstavením
- c) jedno hlavné múčne jedlo, jedno hlavné zeleninové jedlo.

Hlavné jedlá z rýb sa podávajú pri jednozmennej prevádzke jedenkrát v týždni, zemiaky sa podávajú, ako príloha dva až trikrát v týždni pri jednozmennej prevádzke.

Kontrolami neboli zistené nedostatky.

4.Kontrola kvality jedál

Kontrola kvality stravy je zameraná na zmyslové hodnotenie jedla, farba, vôňa a na hodnotenie kvality stravy po stránke dodržania MSN – charakteristická chuť jednotlivých druhov jedál, správne dochutenie pokrmov a v neposlednom rade úprava pokrmu na tanieri – servírovanie jedla, teplota jedla pri jeho podávaní.

Kontrolou vykonanou dňa 4.10.2021 v ZŠS pri MŠ Párovská bolo zistené nedodržanie technologického postupu pri príprave šalátu. **Technologické postupy prípravy stravy neboli dodržané pri výrobe Šalátu záhradného č. normy 24.059. Šalát bol nakrájaný na hrubo. MSN majú záväzný charakter pre všetky zariadenia školského stravovania zaradené v sieti škôl a školských zariadení SR vrátane dodržiavania technologických postupov. V tomto prípade technologický postup prípravy šalátu dodržaný nebol.**

Pri prerokovaní protokolu o kontrole bolo dňa 11.11.2021 rozhodnuté, že OŠMaŠ prijme písomné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov.

Termín: 11.11.2021   Zodpovedná: Ing. Dagmar Danášová

Dňa 11.11.2021 boli pracovníčky prevádzky upozornené na dodržiavanie technologických postupov pri príprave jedál. Plnenie prijatého opatrenia bolo skontrolované v mesiaci december 2021 bez kontrolného zistenia.

Opatrenie je splnené.

5.Kontrola hmotnosti porcií hotových jedál

Spôsob prepočtu a prevažovania hotových porcií jedál je spracovaný v aplikácii princípov k Materiálno-spotrebným normám a receptúram pre školské stravovanie, v ktorej je uvedený aj postup prevažovania. Hmotnosť hotových jedál v kontrolovanom období určovali MSN a receptúry vydané MŠVVaŠ SR registračné číslo 2021/17325:1-A2100.

Kontrolou vykonanou dňa 18.11.2021 v ZŠ pri ZŠ Škultétyho a kontrolným prevážaním hotových porcií jedál v tomto zariadení boli zistené rozdiely nad rámec povolenej tolerancie. Uvedené je nedodržaním „Princípov aplikácie k Materiálno-spotrebným normám a receptúram pre školské stravovanie revízia 2021“ - v časť 3.1, ods. 4. Pri výdaji jedál a nápojov dodržiavať hmotnosť hotovej porcie v g uvedenú vo vybranej receptúre MSN. Tolerancia hmotnosti pri jednej porcii +/- 10%, pri 10 porciách +/- 6%.

Pri prerokovaní protokolu o kontrole dňa 15.12.2021 bolo rozhodnuté, že štatutár kontrolovaného subjektu prijme písomné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov.

Termín: 16.12.2021   Zodpovedná: Mgr. Henrieta Martinková

Kontrolou plnenia prijatého opatrenia bolo zistené, že hlavná kuchárka bola dňa 16.12.2021 upozornená na častejšie prevažovanie porcií jedál tak, aby bola zabezpečená norma hmotnosti hotovej porcie vo vybranej receptúre.

Opatrenie je splnené.

6. HACCP – zásady správnej výrobnnej praxe

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie správnej výrobnnej praxe (kontrola krížovej kontaminácie, správne skladovanie potravín, dodržiavanie teploty pri výdaji jedál, prevádzkovej teploty v skladoch, dodržiavanie osobnej hygieny pri výdaji jedál a pod.) v súlade s § 26, ods. 4 písm. c) zákona MZ SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolami neboli zistené nedostatky.

7. Tovary po garančnej lehote

Tovary – potraviny musia byť označené takým spôsobom, aby spotrebiteľ nemohol byť uvedený do omylu v súvislosti s dátumom ich spotreby (Potravínový kódex). Po dátume najneskoršej spotreby nesmú byť potraviny používané na prípravu stravy. Evidovanie tovaru po garančnej lehote v sklade potravín sa posudzuje ako porušenie pracovných povinností.

Kontrolami neboli zistené nedostatky.

8. Osobná a prevádzková hygiena

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie zásad osobnej hygieny, čistotu v prevádzkových a skladových priestoroch, vybavenie prevádzok čiernym riadom, bielym riadom, technologickým zariadením a pod. Kontroly prevádzkovej hygieny boli zamerané hlavne na vymaľovanie priestorov, zabránenie vnikaniu hmyzu do výrobných priestorov formou osadenia ochranných sietí na okná, vybavenie skladov a chladničiek teplomermi – predpísané teploty, dodržiavanie § 26, ods. 4 písm. k) a písm. l) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kontrola úpravy pracovníkov na pracovisku. Zamestnanci sú povinní pri výkone svojho povolania (kuchár, prevádzková pracovníčka v kuchyni), používať predpísané ochranné pomôcky, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi predpísané pracovné oblečenie.

Kontrolou vykonanou dňa 5.11.2021 v ZŠS pri MŠ Rázusová bolo zistené, že osobná hygiena nebola v čase kontroly dodržaná v oblasti predpísanej pokrývky hlavy – vlasov. Kuchárka a prevádzkové pracovníčky nemali pri výdaji obeda predpísaným spôsobom zakrytú vlasovú časť hlavy. Uvedené je porušením zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 26, ods. 4 písm. k).

Pri prerokovaní protokolu o kontrole dňa 15.12.2021 bolo rozhodnuté, že OŠMaŠ prijme písomné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov.

Termín: 16.12.2021   Zodpovedná: Ing. Dagmar Danášová

Dňa 16.12.2021 bola kuchárka a prevádzkové pracovníčky kontrolovanej prevádzky písomne upozornené na dodržiavanie zákona č. 355/2007 Z.z., § 26, ods. 4, písm. k).

Opatrenie je splnené.

9. Odoberanie vzoriek jedál

V zmysle § 11, ods. 1 – 6 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania a § 3 ods. 4 vyhlášky MŠ SR č. 330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania sú ZŠS povinné zabezpečiť pred výdajom stravy odber vzoriek pripravených hotových pokrmov, ich uchovanie a o odobratých vzorkách viesť dokumentáciu.

Kontrolou vykonanou dňa 17.9.2021 v ZŠS pri MŠ Novomeského bolo zistené, že vzorky jedál boli v čase kontroly odobraté v rozpore s § 3 ods. 4 vyhlášky MŠ SR č. 330/2009 Z.z. a § 11 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z.z. a to takým spôsobom, že vzorky neboli prudko schladené a do chladničky bola vzorka polievky a vanilkového krému odložená neschladená, ešte teplá, čo je závažným porušením odoberania vzoriek jedál.

Pri prerokovaní protokolu dňa 8.10.2021 bolo rozhodnuté, že OŠMaŠ prijme písomné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov.

Termín: 8.10.2021   Zodpovedná: Ing. Dagmar Danášová

Kontrolou plnenia prijatého opatrenia bolo zistené, že zodpovedné pracovníčky za odber vzoriek jedál boli písomne upozornené na dodržiavanie legislatívy pri odbere vzoriek.

Opatrenie je splnené.

10. Zdravotná a odborná spôsobilosť

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z.z. v § 22 ods. 1 určuje, že epidemiologicky závažnú činnosť môže vykonávať len osoba odborne spôsobilá a osoba zdravotne spôsobilá (kuchárka, prevádzkový pracovník v kuchyni). Zdravotná spôsobilosť sa preukazuje potvrdením o zdravotnej spôsobilosti, ktoré pracovníkovi na základe lekárskej prehliadky vydá lekár. Odborná spôsobilosť sa preukazuje podľa charakteru epidemiologicky závažných činností v zmysle § 22, ods. 4 citovanej vyhlášky.

Kontrolami neboli zistené nedostatky.

12.Rôzne

V čase kontroly dňa 17.9.2021 v ZŠS pri MŠ Novomeského bola v kuchyni vydávaná strava do prineseného obedára pre dieťa, ktoré nebolo odhlásené zo stravy. Uvedené je v rozpore s usmernením OŠMaŠ zo dňa 27.8.2021, ako aj odporúčaním RÚVZ, ak si rodič chce zobrať domov obed pre choré dieťa (prvý deň), tento musí byť vydaný do jednorazových obalov.

Pri prerokovaní protokolu dňa 8.10.2021 bolo rozhodnuté, že OŠMaŠ prijme písomné opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov.

Termín: 8.10.2021   Zodpovedná: Ing. Dagmar Danášová

Kontrolou plnenia prijatého opatrenia – nákupu jednorazových obalov bolo zistené, že jedlá sa vydávajú do jednorazových obalov.

Opatrenie je splnené.

Kompletná dokumentácia z vykonaných kontrol vrátane protokolov a záznamov sa nachádza na Odbore školstva, mládeže a športu.

Mestská rada v Nitre

p r e r o k o v a l a

dňa 22.02.2022

„Správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál
v školských jedálňach za rok 2021“

odporučila Mestskému zastupiteľstvu v Nitre

v z i a ť   n a   v e d o m i e

„Správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál
v školských jedálňach za rok 2021“.

